

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY

VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠEŠŤNÁŠŤ STRANÁCH.

<p>Predplatná cena: Na celý rok --- 4 koruny — hal. Na pol roka --- 2 " — " Na štvrt' roka... 1 " — " <i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i></p>	<p>Zodpovedný redaktor: Dr. ALEXANDER ERNSZT, páp. komorník. Majiteľ' a vydavateľ': JÁN MOLNÁR.</p>	<p>Redakcia a vydavateľ'stvo: Budapešť, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám. sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novin ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify. Rukopisy sa nazpak nedávajú.</p>
---	---	--

Noví arcipastieri.

V deň sv. Jozefa štyri biskupstva Uhorska dostaly nových arcipastierov. Táto radostná udalosť hlboko siaha do života katolíckej cirkvi našej krajiny. Veriaci katolíci v biskupovi spatujú nie úradníka alebo len vysokého hodnostára, lež hľadajú v ňom vodcu, ktorý ich oduševňuje a povzbudzuje k spasonosnej činnosti, hľadajú v ňom otca, ktorý slúži im vždy dobrou radou; za každej príležitosti vede a bráni ich ako dobrý pastier. Deň sv. Jozefa z tej príčiny označujeme ako deň všestrannej radosti, bo v tento deň na vedomie dané bolo katolíkom Uhorska, že svätý Otec rímsky pápež Pius X. a apoštolský kráľ Franc Jozef I. jednou vôľou vymenovali dra Jána Csernoch, biskupa čanádskeho za arcibiskupa kaločského, grófa Mikuláša Széchenyi biskupa rábskeho za biskupa veľkováradinského, dr. L. Arpáda Várady, titulárneho biskupa a cirkevného radcu pri ministerstve kultu za biskupa rábskeho a konečne dr. Juliusa Glattfelder, profesora university za biskupa čanádskeho.

Dr. Ján Csernoch

arcibiskup kaločský, cez dva roky bol čanádským biskupom a v tomto krátkom čase nenávenou pracovitosťou, zriedkavou láskou ku poriadku vo všetkých záležitostiach, ako tiež i mimoriadnou dobrosrdečnosťou biskupstvo svoje povýšil na taký stupeň, na akom sa predtým nikdy nenachodilo.

Dr. Ján Csernoch narodil sa 18. júna 1852. v Skalici. Stredné školy odbavil vo svojom ro-

disku a v Ostrihome. Bohoslovie študoval na universite viedenskej a tam ako člen ústavu Augustineuma vymenovaný bol za doktora. Za kňaza vysvätený bol 18. novembra 1874., po čom cez štyri roky blahonosne účinkoval ako kaplán v Radosovcach a v Budapešti. R. 1879 vymenovaný bol za profesora bohoslovie v Ostrihome a už roku 1880., blahej pamiatky kardínal knieža primas Ján Simor povolal ho ku svojemu dvoru. V 37. roku života, 27. novembra 1888 vymenovaný bol za kanonika ostrihomského.

Zvláštne zásluhy vydobil si dr. Ján Csernoch nielen ako kňaz na poli cirkevnom, lež aj ako krajinský vyslanec na poli politickom. V Skalici akožto v jeho rodisku sťa ablegátsky kandidát r. 1901. vystúpil po prvé a od tých čias tri razy jednohlasne bol vyvolený za krajinského vyslanca s programom kresťanskej ľudovej strany.

Dr. Ján Csernoch vo všetkých vrstvách kresťanského obecnstva krajiny známy je ako neohrozený bojovník zásad, ktoré zastupuje kresťanská ľudová strna. Prevelké zásluhy jeho uznal i jeho veličenstvo kráľ a preto 12. januára 1908 vymenoval ho za biskupa čanádskeho. Počas krátkeho účinkovania jeho biskupského na územi biskupstva a v jeho sídelnom meste utvorené sú početné katolícke kruhy, spolky, mariánske kongregácie a zvlášte rozšírená je Katolícka Ľudová Jednota. Opravde apoštolské účinkovanie jeho označuje ten zriedkavý spôsob, akým odobiera sa od čanádskeho biskupstva, keď zanecháva základiny: na semenište 100.000, ku cieľom katolíckej výchovy žen-

skej 50.000 a ku cieľom sídelného chrámu 50.000, súhrnom teda 200 000 korún. Kaloča nemohla žiadať si hodnejšieho biskupa ako je dr. Ján Csernoch.

Gróf Mikuláš Széchenyi

biskup veľkovaradinský, narodil sa 6. januára r. 1868 v Soprone. Roku 1890 dňa 7. mája rabsky biskup Ján Zalka vysvätil ho za kňaza, počom za krátky čas ako kaplán účinkoval v Kismártone, Roku 1892 dostal opátstvo Jaák. V tomže roku, knieža primas Klaudius Vaszary prevzal ho do arcibiskupstva ostrihomského. Dňa 1. novembra 1901. vymenovaný bol za biskupa rábskeho.

Dr. L. Arpád Várady

novovymenovaný biskup rábsky, narodil sa 18. júna 1865. v Temešváre. Roku 1888 dňa 16. augusta vysvätený bol za kňaza. Od roku 1896 bol cirkevným triednym radcom pri ministerstve kultu. Roku 1899 vymenovaný bol za kanonika čanádskeho. Vyniká ako zvláštny podporovateľ všetkých pohybov katolíckych.

Dr. Julius Glattfelder

biskup čanádsky, narodil sa v Budapešti 18. marca 1874. Pre veľké zásluhy v mladistvom veku vymenovaný je za čanádskeho biskupa. Blahej pamäti biskup Jozef Boltizár vysvätil ho za kňaza 15. októbra 1896. Roku 1909 vymenovaný bol za riadneho profesora university. Je on zakladateľom Kollegiuma sv. Imricha a veľkolepého Internátu pre študujúcu mládež katolícku na universite budapeštianskej.

Noví cirkevní arcipastieri dľa doterajšieho ich účinkovania apoštolského, ako pečliví otcovia ľudu, zmuzili bojovníci za zásady kresťanskej prispejú k úplnej reštaurácii Uhorska v duchu Ježiša Krista.

Shromaždenia Jednoty katolíckeho ľudu.

Ján *Bartos* tajomník Katolíckej ľudovej Jednoty zo strediska, po území oravskej stolice po tieto dni zakončil druhú agitacionálnu cestu, ktorej výsledok je nasledujúci:

Hruštín. V tejto obci 2. marca vydržiavané

shromaždenie peknou rečou zahájil miestny kaplán Ignác Panyák, po čom tajomník zo strediska Ján *Bartos* vysvetľoval Jednotu, ku ktorej prihlásilo sa hneď 21 členov. Na shromaždení prítomní boli: farár Augustin Klimovszky, okresný notár Štefan Misica a organista učiteľ Jozef Jostyák,

Babin. V shromaždení vydržiavanom 3. marca Katolícku Jednotu a úlohy jej vysvetľovali učiteľ Ondrej Mrvik a tajomník Ján *Bartos*. Do Jednoty vstúpilo 31 členov.

Vasilo. Utvorujúce shromaždenie vydržiavané 4. marca. Jednotu vysvetľovali učiteľ Jozef Pekarsik a tajomník zo strediska Ján *Bartos*, za členov prihlásilo sa 31 veriacich.

Veselé. S veľkým oduševnením 5. marca vydržiavané utvorujúce shromaždenie, v ktorom potrebnosť Jednoty vysvetľovali horlivý farár Ondrej Zeman a tajomník zo strediska Ján *Bartos*. Za členov podpísalo sa 208 veriacich. O sbieranie tohoto veľkého počtu členov zvláštne zásluhy má organista učiteľ Jozef Meress.

Tapesó. V shromaždení 6. marca vydržiavanom Katolícku Jednotu vysvetľovali: horlivý miestny kaplán Rudolf Schönviesner a tajomník zo strediska Ján *Bartos*. Do Jednoty vstúpilo 20 členov.

Lokca. Utvorenie miestnej organizácie 6. marca. Jednotu vysvetľovali horlivý miestny farár Ondrej Csizmár a tajomník zo strediska Ján *Bartos*, Pekne rečnil i roľník Matias Balyák. Ku Jednote prihlásilo sa 44 členov. Na shromaždení prítomní boli horlivý kaplán Rudolf Schönviesner a okresný notár Jozef Herodik.

Breza. Utvorujúce shromaždenie 7. marca vydržiavané. Zapalisté reči držali horlivý kaplán Rudolf Schönviesner a tajomník zo strediska Ján *Bartos*. Do utvorenej organizácie vstúpilo 63 členov. Prítomní boli aj učelia Ján Zborek a Jozef Jelencsik, statkár Štefan Nácsin a rychtár Ján Michaliga.

Zakamenoklin Dňa 7. marca vydržiavané početne navštívené shromaždenie peknou rečou zahájil horlivý farár Jozef Vojtišek, po čom tajomník zo strediska Ján *Bartos* v dlhej reči vysvetľoval Jednotu, do ktorej vstúpilo hneď 175 členov. V shromaždení medzi mnohými inými súčasťníkmi sa: správca učiteľskej praeparandie na odpočinku, Ján Klinovszky, farár Štefan Za-

ják, správca fary Ján Mnohely, kaplán Rudolf Schönviesner, okresný notár Štefan Gaburjak a učiteľ Severin Mihalyák.

Novotty. V shromaždení 8. marca vydržianom rečnili horlivý: farár Ján Kučera a tajomník zo strediska Ján Bartos. Do Jednoty vstúpilo 45 členov. Prítomní boli: kaplán Rudolf Schönviesner, hlavný učiteľ Peter Bánysai a učiteľ Štefan Nagy.

Krušetnica a Lomna. Na oboch miestach utorily sa organizácie 9. marca. Za členov dalo sa zapísať 111 veriacich. Jednotu vysvetlovali: horlivý farár Jozef Huros, tajomník zo strediska Ján Bartos a kaplán Rudolf Schönviesner.

Vavrecska. V shromaždení 10. marca vydržianom rečnili: horlivý kaplán Jozef Novotný, tajomník zo strediska Ján Bartos a učiteľ Ján Sznádik. Prítomní boli: horliví kapláni Rudolf Schönviesner, Jozef Hübel, rychtár Ján Hirkej, statkári Ján Rendka, Ignác Sznádik a Ondrej Rendka. Ku Jednote prihlásilo sa 45 členov.

Bobró. Dňa 11. marc vydrživanému veľkému shromaždeniu predsedal horlivý farár Jozef Dónay. Jednotu v dlhšej reči vysvetloval tajomník zo strediska Ján Bartos. Za členov dalo sa zapísať 80 veriacick. V shromaždení prítomní boli horliví učiteľia Rudolf Duc a Cyrill Klinovszky ml.

Námesztó. Zriedkavou oduševnenosťou vydrživané tu bolo shromaždenie dňa 12. marca. Za všestrannej pozornosti vysvetlovali Jednotu horlivý farár Ján Murin a tajomník zo strediska Ján Bartos. Za členov dalo sa zapísať 60 veriacich. Počet tento ale v krátkom čase značne poriaadne. V shromaždení boli prítomní: horliví kapláni Jozef Novotný a Jozef Hübel, Arpád Murin lekárnik, učiteľ Ján Sznádik, úradníci Jozef Polcsik a Karol Droppa, Jozef Juraska a mnohí iní.

Jeszenica. Dňa 13. marca utvorenie organizácie s 50 členami. Jednotu vysvetlovali: horlivý kaplán Jozef Novotný a tajomník zo strediska Ján Bartos. V shromaždení súčasťnili sa: horliví učiteľia Cyrill Csuryák a Jozef Sznádik, tak tiež i rychtár Tomáš Komán.

Szlanicza. Utvorenie miestnej organizácie 14. marca. Jednotu vysvetlovali: horlivý kaplán Jozef Novotný a tajomník zo strediska Ján

Bartos. Za členov dalo sa zapísať 52 veriacich. V shromaždení prítomní boli horliví učiteľia Ján Sznádik, Alexander Bugala a Ján Matay.

Človek, stav manželský, deti a familia.

Napísal: Dr. Štefan Krajcsovic.

V. Stav manželský.

Sväté písmo nám zreteľne hovorí, načo ustanovil Boh stav manželský. Čo čítame v ňom? To, že Boh nie pre bohatstvo dal Evu Adamovi, lež mu ju dal, aby mal k sebe podobnú pomocnicu. Teda dľa ustanovenia božieho stav manželský utvorený je, aby dve osoby, mužský a ženská v ťažkosťach života jedon druhému na pomoci boli. Ťažký je život ľudský. A najmä život chlapa. Trápi sa celý deň. Čelo sa mu zapotí, ruky stvrdnú od ťažkej práce, driek sa mu zhrbí pod hroznou farchou. Ozaj, ťažký a smutný je ten život. Ale Boh mu dal ženu k boku, aby mu oblahčovala život. A žena, keď je verná a dobrá, aj obveselí smutný život muža. Láskou svojou zotre pot z jeho čela, do srdca vleje mu nádej, do žil dá mu sily a vytrvanlivosti a muž na to nedbá už na farchu a bremeno života, veď má dobrú, vernú ženu, za ktorú hodno je sa trápiť a v potu tváre pracovať.

Žena je daná mužovi, aby osladila, okrášlila život jeho. Keď si na toto myslím, vždy mi prinde na rozum zahrada. S koncom jary vidí človek v zahrade samé holé kôly. Keď ale príde leto, pri kôloch začnú riasť ruže a iné kvetiny. Ako dorastnú, ruža opre hlavičku svoju na kôl. A ten kôl už není holý, není špatný. Ruža ho okrašli. V zahrade bozej muž tiež je samotný, tvrdý a smutný, jako kôl v zahrade. Keď ale prinde leto dospelosti života, mladik sa ožení a keď mladá žena jako rozkvitlá ruža stojí pri boku manžela svojho, keď láskave položí hlavu svoju na jeho pleco, vtedy muž už není surový, tvrdý, lež je ozdobený ružou života, vernou ženou.

Ejhľa, žena teda daná je mužovi. aby osladila život jeho! Toto je tá prvá pomoc, ktorú manželka poskytuje manželovi. Túto pomoc ale poskytujú si oni aj v práci za každodenný chlieb.

Robí manžel, robí manželka. Usilujú sa obidvaja, lebo vedia, že jedon za druhého robia, že sbierajú pre deti, ktoré im Pán Boh požehná. A túto pomoc neodpierajú jedon druhému v nemoci a starobe. A tu je ona skoro najviac potrebná.

Neni strašnejšieho, jako v nemoci ležať bez opatery. V nútri bolesť, zvonku len cudzé, chladné tváre, ktoré nemocného nevedia milovať. Je to veru na zaplakanie hodný osud. Keď ale manželka alebo manžel sú nezdraví, už ich má kto opatrovať a tešiť. Vernosť a láska manželská účinkuje jako najlepší liek a ani najťažšia nemoc pri láske neni veľmi obtížná. V starobe tiež na pomoc sú jedon druhému. Poneváž ešte ani vtedy nevyhasne celkom ich láska.

Boh ustanovil teda stav manželský aby manželia jedon druhému na pomoci boli. Muž pomáha žene so silou, s rozumom a žena pomáha mužovi láskou. Táto láska ale osladuje ešte i ten najsmutnejší život, oblažujúce teplo prináša do najchudobnejšej izby, lebo pravdu mal ten svätý, ktorý pravil, že láska ešte aj z ladu učiní vie oheň a teplosť. Dačo podobného stalo sa v Amerike. Prvý predseda Spojených Štátov, Washington, stál v okne svojej izby a dival sa na neďaleko ležiacu fabriku, kde pracovali chudobní, otrhaní robotníci. Chudiaci, ťažko museli pracovať. A jedon z nich vykonával práve veľmi ťažkú prácu. Vyvážal uhlie z fabriky na jedno vyššie miesto. Od veľkej farchy žily na rukách a na nohách nafahovaly sa mu ako povrazy. A bárs tak veľmi ťažko pracoval, Predsa bol vždy veselý. Washington to niako nevedel pochopiť. Preto jedného dňa išiel k nemu a pýtal sa ho :

— Priateľu, jako môžete byť tak veselý? Tak ťažko robíte, že ste zhrbený a chudobný ste, ako to vidím na šatách vašich a predsa ste vždy dobrej vôle. Jako to môže byť?

— Hja, pane — odvetil robotník — robím, robím a som aj chudobný, ale mám doma dobrú, vernú ženu, ktorá, keď prindem domov, láskave ma privíta, pobozká a pomáha mi v mojej ťažkej práci. Nečudujte sa preto, že som veselý; viem že na ženu robím a s tým nasledujem príkaz boží, ktorý mi nakladá, aby sme v stave manželskom jedon druhému pomáhali vo vernosti a v láske. Preto som veselý.

Ten robotník mal pravdu. Ano, Boh sám káže, aby manželia iedon na druhého pracovali, jedon druhému pomáhali. Preto ustanovil aj stav manželský.

Táto vzájemná pomoc ale nie je ten prvý cieľ, pre ktorý Boh stav manželský ustanovil. Stav manželský má o moc vyššie povolanie, má o moc vážnejší cieľ. A toto povolanie, tento cieľ je, aby v stave manželskom rozmnožovalo sa človečenstvo, aby teda na tento svet prišli dietky.

(Pokračovanie nasleduje.)

Katolícka Ludová Jednota v Honte.

Organizácie Katolíckej Ludovej Jednoty hontianskej stolice 14. marca vydržovali utvorené shromaždenie stoličné vo veľkej dvorane stoličného domu v Ipolyságu. Skvostnú veľkú dvoranu stoličného domu z tej príležitosti do posledného miesta preplnili nielen prepočetní členovia Jednoty z územia stolice, lež aj mnohí iní, čo vrele zaujímajú sa za Katolícku Jednotu. V obrovskej dvorane, následkom toho mnohí nemali miesta.

Zo stredišťa Jednoty dostavili sa ku shromaždeniu : Dr. Mikuláš Zboray, krajinský vyslanec, podpredseda Jednoty, dr. Alexander Ernst, hlavný správca, Štefan Haller krajinský vyslanec, hlavný tajomník, Béla Túri, Edmund Beniczky redaktori, členovia spravujúcej rady, Michal Rónay veľkostatkár a Eduard Früchtl novinár, členovia správy.

Z územia stolice súčasťnili sa v porade : gróf Vilhelm Wilczek, gróf Edmund Somsich (Ipolyszécsenke), Štefan Gálffy horánsky náčelník, hlavný fiškus stoličný Štefan Okolicsányi, prisedný sirotskej stolice, Ladislav Balla tit. hlavný slúžny, Koloman Totovics, rytier svätého hrobu jeruzalemského, tit. hlavný notár, dr. Ludvik Helvey atd.

Zo stránky duchovných boli prítomní : Ambróz Steinhübl dekan-farár (Kemence), Jozef Haverla farár (Schelmebánya), Adam Zachár kaplán, Jozef Skadra farár (Garamkövesd), Pavel Hutyán farár (Korpona), Matias Tretter dekan farár (Drégelypalánka), Štefan Mischák farár (Bozók), Štefan Margorin farár (Hontné-

meti), Damascén Szabó farár (Ipolyszakállos) Aladár Schreiber farár (Ipolyság) Géza Porubszky kaplán, Ignác Tóth tarár (Felsőtúr), Koloman Benye kaplán (Drégelypalánk) Tomáš Pollák farár (Gyerk), Karol Vizsolajszky dekan-farár (Alsószemeréd), Štefan Pokorný farár (Alsó-akonca), Koloman Csögley farár (Ipolyszécs) a viacerí iní.

Poradu zahájil krajinský vyslanec, podpredseda Jednoty Mikuláš Zboray, ktorý keď vzletnou rečou privítal prítomných, odovzdal slovo hlavnému tajomníkovi a krajinskému vyslancovi Štefanovi Haller. Ten aj v úvažnej reči cez jednu hodinu vysvetľoval potrebnosť Jednoty a hlavný smer jej účinkovania. Dôvodami podvrátil predovšetkým tie chybné náhľady, ako keby Jednota nebola potrebná. Na veľkú potrebnosť poukazuje zvlášte upozorňujúci príkad cudzozemska. Veď Katolícka Jednota je ako armáda a spolu i škola. Ako armáda bráni ľud ako škola ale vyučuje ho k upotrebeniu jeho sily na poli hospodárskom. Dopodrobna predniesol doterajšiu účinnosť Jednoty a poukázal na zvlášte jej úlohy v budúcnosti.

Reč túto prijali všestranne s hlučnými ováciami, po čom hlavný správca Jednoty dr. Alexander Ernst o organizáciach Jednoty v honťianskej stolici podal nasledujúcu zprávu:

	Počet kato- likov	Počet členov Kat. Ludov. Jednoty	% v pomere ku dospelým mužským obyvateľom
Alsóbágy	565	—	—
Alsópaložta	646	39	23
Alsóakonca	636	41	25
Bajta	1104	—	—
Bakabánya	1825	71	15
Bát	770	12	6
Berencsfalu	367	—	—
Bélabánya	1641	107	26
Bozók	1770	138	31
Börzsöny	879	28	12
Csáb	1038	58	22
Déménd	1421	39	11
Drégelypalánk	3641	271	30
Egeg	1355	85	25
Elsősipék	271	18	26
Felsőtúr	1169	94	32
Felsőzseber...	1014	50	19
Garamkövesd	2063	—	—
Gyerk	1054	122	46
Hegybánya	2826	95	13
Helemba	1069	30	11
Hodrusbánya	1950	—	—

	Počet kato- likov	Počet členov Kat. Ludov. Jednoty	% v pomere ku dospelým mužským obyvateľom
Hontbesenyőd	732	46	24
Hontfüzesgyarmat	571	39	27
Ipolyfödemes	1049	37	14
Ipolynék	2758	79	11
Ipolyság	2836	272	27
Ipolyszakállos	1727	66	15
Ipolyszalka	2439	100	16
Ipolyszécsényke...	1110	28	10
Ipolytölgyes	1917	42	9
Istvánháza	2102	168	32
Kemence	3026	113	15
Kisgyarmat	1439	—	—
Kormosó	987	—	—
Korpona	2403	173	28
Kóspallag	615	39	25
Kökeszi	1160	84	29
Litva	1092	—	—
Lukanénye	1773	33	8
Magaslak	708	153	86
Magasmajtény	1924	75	15
Márianosztra	1460	54	15
Nagycsalamia	1729	9	16
Nagykereskény	1379	23	7
Nagymaros	5483	203	15
Hontnadas	1856	64	14
Hontnémeti	965	135	56
Palást	1649	29	7
Pereszlény	650	95	58
Selmezbánya	7368	430	23
Szebelléb	953	86	36
Szentantal	2175	76	14
Szete	610	50	33
Szénavár	1734	—	—
Szobb	2439	89	14
Tópatak	700	30	17
Vámosmikola	2136	79	15
Visk	1322	67	20

Dla tejto zprávy teda na území honťianskej stolice 17 procentov dospelého mužského obyvateľstva pripojilo sa už ku Katolíckej Ludovej Jednote, túto veľavážnu vec treba ale ešte ďalej vyvinovať. V prvom rade na pevnom základe vybudovať trebu stoličnú organizáciu. Za predsedu tejto organizácie hlavný správca Jednoty odporúčal grófa Vilhelma Wilczek, veľkostatkára z obce Felsőszemeréd. Porada návrh tento prijala s hlučnými ováciami a do výkonného výboru jednohlasne vyvolení boli nasledujúci:

Štefan Buzás Szobb, Georg Ferenczy Ipolyszalka, Eugen Fodor Kökeszi, Jozef Gyerk Magaslak, Štefan Gálffy Kemence, Jozef Hlavathy

Istvánháza, Pavel Hutyan Korpona, dr. Ludvik Helvey Ipolyság, Ludvik Jávor Ipolyság, Ján Litassy Hegybánya, Ferdinand Kreskó Ipolyság, Štefan Misák Bozók, Martin Márci Ipolyság, Štefan Margorin Hontnémedi, Géza Nagy Pereszlény, Tomáš Pollák Gyerk, Michal Podhagyay Ipolyság, Teodor Potelly Nagymaros, Augusti Petrosek Ballabánya, Anton Plenka Selmechbánya, dr. Eugen Plechló Ipolyság, Dezider Plechló Ipolyság, Franc Rehanek Bélabánya, Aladár Schreiber Ipolyság, gróf Edmund Somsich Szécsényke, Ambróz Steinhübl Kemence, Matias Tretter Dregelypalánk, Ignác Tóth Felsőtúr, Ondrej Vendégh Szebelléb, Ján Wágner Ipolyság.

Po prevedenej voľbe v mene výkonného výboru gróf Vilhelm Wilczek vyslovil vrelé vďaky s tým sľubom, že všetci bez rozdielu usilovne pracovať budú, aby Katolícka Jednota v najširších vrstvách ľudu rozšírená bola. Grófovi Vilhelmovi Wilczek, akožto predsedovi výkonného výboru za prijatie predsedníctva poďakoval sa horársky náčelník Štefan Gálffy. Za všestrannej oduševnenosti poradu konečne zakľúčil krajiniský vyslanec, podpredseda Jednoty dr. Mikuláš Zboray.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Krešťana!»

Osvedčenie.

Viac priateľov a voličov mojich, opätne sa ma už pýtalo: Čo to má znamenať, že tie liberálne noviny jednotajne o nich píšú? Známý liberálny plátok «Obzor» píše totiž v každom čísle takto: koho si máme za kandidáta postaviť a koho vyvoliť za ablegáta. Nuž veď máme ablegáta a to tak oblúbeného, ako spomenuté noviny v ich dopise uvádzajú, «že mu ľudia zadky ukazujú». Dľa tých novín teda vyzerá to všetko tak, že u nás bude ablegátska voľba. Uhádli ste! Onedlho bude u nás voľba. Preto sa už aj mnoho liberálov hlási.

Akýsik «Pravdomluvný» píše otvorené listy z Prievidze primerané jeho statočnosti ale nepováži sa jeho meno podpísať alebo otvorene povedať, ktorého ablegáta on mieni. Ja ale z mojej stránky úprimne sa vyslovujem, že všetky tie hnusné cigánstva, aké kadejaki liberáli o mne roztrusujú, zhola nič sa ma netýkajú. Libe-

ráli všetci dohromady mi na cti ani utrhať nemôžu. Veď každý ľudák len čo sa smeje z tých článkov, ktoré píše ten liberálny «Pravdomluvný» ktorý tolko pochopu má o pravde, ako sliepka o pive. Každý ľudák a statočný človek presvedčený je o tom, že keby liberáli čo najmenšieho zlého vedeli o mne, využiteľovali by to proti mne a napísali by verejne, kto mi koľko dal na príklad za licencie alebo koľko mi platil za akúkoľvek prácu, ktorú som zaň vykonal.

Ja preto jedného každého vyzývam a verejne oslovujem, nech sa hlási čo mne kedy dal za moju prácu. Jednomu každému za jednu korunu, o ktorej mi dokáže, že mi ju dal za moju prácu, vyplatím sto korún. Pánu statočnému pravdomluvnému ale, za každého človeka, ktorým mi dokáže, že ma kedy podplatil, alebo odmenil, dám tisíc korún.

Včul ale ako od statočného človeka, očakávam od «Pravdomluvného», že po uverejnení tohoto osvedčenia behom 8 dní verejne udá a vypíše všetky tie obce alebo tých jednotlivcov, ktorí mi za licencie alebo za akúkoľvek inú prácu platili čo len jedon halier. Vyzývam tiež pána «Pravdomluvného», aby jestli je statočný človek, meno svoje verejne udal, bo mu chcem dať príležitosti, aby jeho befárske a kmínske nápady pred súdom dokázal. Ja totiž voľbaakého nevinného chudiaka štrómána nechcem dať odsúdiť. Nech za všetko to, čo o mne píše, odpovedá sám «Pravdomluvný».

Neohrožene zmužilý pán «Pravdomluvný» píše, že prievidzský pán kaplán z petície ztiahol jeho podpis. To je neni pravda! Ani pán kaplán, ani ostatní voličia, ani len myseľ, že by boli ztiahli ich podpisy. Prečo? Z tej jednoduchej príčiny, ponevác pravdu podpísali, nie tak ako protipeticionisti, že sa teraz majú čo báť! Z ich protipeticie doteraz osmeria ztiahli podpisy asice: Schlesinger, Müller, židovskí učitelia, bohatý Vaculik, Parárik, Palo Damer, Jano Pis, Tomáš Pis a Palo Rakitka. ale Darmo zľahujú ich podpisy z protipeticie, trestu nevyhnú.

Chýrny Pravdomluvný píše ďalej že pri vyšetrovani peticionálnej záležitosti útrat bude 50 tisíc korún. Pretoto darmo ho bolí jeho múdra hlavička. Na utraty sú už peniaze složené. O tom u mňa môže sa presvedčiť Pravdomluvný.

Musím ešte aj to napísať, ako sa tomu všetci veľmi tešíme, že náš obľúbený(?) ablegát pán Lojzo Rudnay strojí sa zažalovať všetkých tých, čo falošne svedčili a prisahali. Chvála Pánu Bohu, že tito ľudia budú už raz náležite potrestaní a budú lepšie pozor dávať. Jestli to náš obľúbený(?) pán ablegát ozaj urobí, skrze to zadováži si pred nami veľkých zásluh. Všetkým liberálom konečne povedám: píšete len ďalej o mne. Kým o mne píšete, za ten čas viem, že ešte na mňa myslíte. Ja nemusím písať o vašich nanihodných skutkoch, veď náš dobrý, statočný ľud dobre vidí a aj cíti čo vy s nim robíte. Už by ste radi prijali aj druhého ľudáka, zvlášte takého, čo by medzi vami nebýval a na prsty neklopal vám jednostajne. Veď ste už aj v Pešti boli proti mne robíť u ľudovej strany. Ponevác vás tam vyhнали, včul u nášho dobrého katolíckeho ľudu probujete s vašimi hnusnými článkami. Majte len trepezlivosť! Čakajte do volby! Veď to náš ľud rozhodne, bo dľa známeho porekadla slovo ľudu je Božie slovo.

Nehnevajte sa a píšete proti mne ďalej a to tak, že to ani sami neuveríte, čo proti mne píšete. Vy sa nazdávate, že náš ľud je taký hlúpy, že vám uverí a aj napozatým môžete ho klamať. Mýlite sa!

Koloman Brestyenzsky v. r.

Šťastná krajina.

Není šťastnejšej krajiny ako Uhorsko. Má miliardový rozpočet, má vzornú stoličnú administráciu, má pluky žandárov, ktoré bedlia na slobodu občanov, najmä pri voľbách krajinských; má pracovitý snem, ktorý vynáša veľmi praktické zákony, napokon má vládu, ktorá vyhovie všetkým žiadostiam vojenských vrchností.

Skutočne, blažená krajina je Uhorsko. Ozaj šťastliví sú jeho obyvatelia. Hľa, páni ablegáti len z musenosti chodia do krajinského domu, kde od dlhých časov pohrávajú sa rečami, ktoré nikomu v krajine neosožia. Hľa, väčšina Héderváryho odhlasuje hoc aký zákonný návrh, nehladiac, je-li on k dobrému krajinského obyvateľstva. Tam zas naši driečni ablegáti, tak odhlasovali stámilliony na válečné ciele, ako

keby u nás ľudia prerývali sa v peniazoch a ako keby blaženosť Uhorska od toho závisela, aby sme mali čím viacej kanónov, kverov a válečných parolodí.

Spokojní sme, lebo na čele vlády stojí Héderváry. Blažení sme, lebo vláda a jej väčšina obfažuje nas novými a novými farchami. To nič nerobí, že zo všetkých strán krajiny ozýva sa kvílenie a horekovanie: «Nemáme čo jesť! prispejte nám ku pomoci!»

To nič neplatí, že tisíce robotného ľudu vandruje do Ameriky. Ani to nepohne vládu k činnosti, že krajina zaostala je v každom ohľade že ju prevyšujú menšie a chudobnejšie krajiny tak v osvete, ako i v sociálnom napredovaní. Ani to nebolí vládu, že je naše školstvo až veľmi zanedbané a že nedrží pokrok na príklad so susedným Rakúskom. Ani za to sa nestydí, že zdravotné pomery krajiny sú najmizernejšie. Vláda má radosť zo svojej, za milliony posháňanej väčšiny, ktorá tak tancuje ako Héderváry píska. Kto že z tých drahých ablegáto vstrany národno darebnej, myslí na biedu a na zaostalosť nášeho pospolitého ľudu? Kto chce u nás predstavovať Uhorsko? Jednotliví zkrachovaní zemankovia! Medzi tymito a medzi ľuďom ale je ukrutná mezera a je veľký rozdiel. Ľud pracuje, ľud platí dane, ľud trpí krivdy a urážky kadejakých bašov liberálnych, jednotliví zkrachovaní liberálni zemankovia ale vyvlastňujú si úrady a stavy a vykorisťujú ľud dľa ich ľubovôle. Márne stone a bedaka náš pospolitý ľud, tam je Héderváry s jeho večitým úsmevom, tam sú jeho podplatení služobníci, ktorí chvály prespevujú o ňom; úsmev Héderváryho a hold služobníkov pri plných válovoch podvracia skutočnosť, že obyvateľstvo Uhorska je ubiedené a farchami obfažené. Keby naši občania ak veľkú biedu trpeli, vláda dá odhlasovať rozpočet krajinský, uvažuje na krajinu nové farchy a ostáva hluchá keď ľud volá: «Nemám chleba! Nemám práv a slobody! Pri voľbách olúpia ma práva občanského a pošlú na mňa rófu žandársku...»

Ach ľudu môj ubiedený, nežaluj sa, veď krom kresťanskej ľudovej strany nikto ňu nevy-slyší. Znášaj fažký tvoj osud trepezlive. Či nevidíš blažený úsmev na tvári velministra Héderváryho? On je živým svetkom, že ty, ľudu môj, si veľmi šťastný a blažený! *Ondrej Hladký.*

Ruskí židáci.

Osobytné a zvláštne plemeno je ruský žid. Nemôže sa porovnať k našemu osadenému podperenému a vypasenému židovstvu. Toto síce tiež pochádza z Ruska, lenže je už celkom degenerované. Jeho krv už nenie čistá kazárska, jeho obyčaje a prirodzenosť neni sú tak divé, ako vlastnosti ruského žida, zato ale pôvod je ten istý. Ruský židák ešte aj dnes nachodí sa v tom postavení, v ktorom nažíval, keď sa vystaňoval z Palestíny. Civilizácia sa ho nechýtila, lebo on nenávidí to, čo nenie kazárske. Zná len jednu a jediná knihu, dľa ktorej žije a riadi svoj život a kniha tá je talmud. Je to sbierka spisov, ktoré pochodia od najpredpojatejších rabínov. Tento talmud preplnený je zlostou, nenávisťou, kliatbami e zlorečením. Toto ssajú do seba ruskí kazári a dľa toho vedú boj proti kresťanstvu, proti spoločnosti a proti štátu. Talmud zrobil z ruského žida anarchistu a nihilistu. Ruskí židi sú ten živel nespokojný a pre štát nebezpečný, ktorý odboje snuje proti cárovi, proti štátnym hodnostárom a jednotlivým osobám, ktoré im v ceste stoja. Bomby, dynamit, nitroglycerin, revolver, pekelný stroj sú zbraňou ruských židov. Tymito idú na ľudí, ktorých chcú zkaňtrít.

Títo odbojníci veľa práce dajú ruským policajtom a trestince sibírske preplnené sú židovskými nihilistami. Ruská policaj prísnu raziu drží na ruských židov, tak že oni přchnu z Ruska a vdierajú sa do iných štátov. Ale aj tam sú tí istí divoši, tí istí anarchisti, akými boli v Rusku. Videli sme to nedávno v Londýne, kde vojsko a policajti opravdovú vojnu viedli proti ruským židovským dostaňovalcom. Kazári natoľko ohrožujú bezpečnosť Ruska, že vrchnosti ruské radikálnymi zákonami zakročily proti nim. Aj tamojší ľud natoľko je rozhorčený proti kazárom, že ich vraždí a vytíska z dedín. Ba aj politikovia postavili sa proti ruským židom a žiadajú, aby každý žid, ktorý niže desať rokov v Rusku býva, vyhnaný bol odtiaľ. Aby židák nemohol byť lekárom, pravotárom, sudcom. Aby židovská mládež vytvorená bola zo stredných a z vyšších škôl.

Takto sa chce Rusko oslobodiť nebezpečnej bandy nihilistov a anarchistov, Rusko sa oslo-

bodi židov. lenže ztadiaľ vyhnaní židáci dohrnú sa k nám a našim kazárom pomáhať budú ni-vočif kresťanov.

O. H.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

Do pozornosti gazdov.

V novšom čase ustavične prichodia chýry o tom, že statok chorie na papulovú a paprčkovú nemoc, alebo jako ju zovú na slintavku a kulhavku, čo v celej krajine zapríčiňuje nesmernej škody. Príčinou jejto nemoce neni nič iné, ako malinké živočíšky, ktoré ani zväčšujúcim sklom nemožno vidieť. Že sa choroba v takých veľkých rozmeroch šíri na všetky strany, toho príčina je tá, že jej rozširovanie sa napomáha nesmierne mnoho rozličných okolností.

Chorobu rozširujú samé zvieratá slinami, trusom, stelivom, obuvou a odevom kravy dojacích osôb. Rozširujú ju z maštale do maštale behajúci psi, mačky, vrabce, králiky, holuby, z nakazených miest odtekajúca voda, slovom všetko. Ponevác táto choroba má toľkýcho rozširovateľov, niet sa teda čomu diviť, že sa ona napriek všetkým ochranným poriadkom v tak úžasnej miere rozširuje. Dnes je choroba už natoľko rozšírená, že na niektorých vidiekoch dostaly ju už aj divé svine, jelene a srny. Potrebné je teda, aby sa gazdovia proti tejto chorobe spojenými silami bránili.

Z vedeckého zkúmania je známe, že zárodky tejto choroby ľahko sa dajú udusiť a síce 1 percentovým kreolínom, topeným vápnom a železnou skalicou. Známe je aj to, že také zvery, ktoré umelým spôsobom nakazia touto chorobou, o mnoho skorej sa vyliečia z nej, ako také, ktoré inakším spôsobom ochorejú na ňu, lebo v tomto páde ochorie len papuľa zvierafa a len v takej miere, že sa zviera ľahko a skoro vylieči.

Mnoho nerozumných ľudí ale vykoná to, že keď zverolekár na nariadenie vrchností, umelým spôsobom nakazí touto chorobou jeho zviera, akonáhle zverolekár vytiahne nohu z maštale, gazda papuľu zvierafa umyje, mysliac

Nehoda vetroplavcov.

si, že sa tak oslobodí zpod zátvoru tým ale práve opak toho dosiahne, lebo takto jeho zvieru neskôršie sa vylieči a takto sa zátvor na dlhší čas predíži.

Pravda je síce, že vrchnosti v páde choroby nariadily prísne poriadky, ale toto robily výlučne len v záujme gazdovského obecnstva a síce zčiasťky preto, aby sa choroba nerozvíkla a

z čiastky preto, aby rýchlejšie mohla byť vy-
liečená.

Mnohí gazdovia preto, že na túto chorobu
statok len vo veľmi zriedkavých pádoch dochne,
tejto nemoci ani nepripisujú nejaký veľký vý-
znam. Takéto smýšľanie neni dobré, lebo jestli
povážime, že krava každý deň dá asi o 1 liter
menej mlieka, lichva schudne o 15—20 kilo-
grammov a telce asi o 6 kilogrammov, tak mu-
síme nahliadnúť škodlivé následky tejto cho-
roby.

Keď ale povážime, že mlieko od chorej
kravy neslobodno upotrebiť, lebo chorobu aj člo-
vek môže dostať, zápražný statok neslobodno
zapriať, tela nesmie ssať svoju matku, lebo
jestli by pilo takéto mlieko, zdochlo by na za-
pálenie čriev, toto sú všetko také okolnosti,
ktoré ani na jednu minútu nesmieme nechať
bez povšimnutia.

Trus z maštale každý deň treba vykydať,
potom ho dobre treba poliať železnou skalicou
(vasgálic), aj pôdu maštale každý deň treba
dobre popolievať, ale zvlášte priestor pred pra-
hom maštale, aby tak človek a zviera, ktoré
ide do maštale alebo von z maštale, bolo pri-
nútené prejsť cez tento poliaty priestor. Drevené
čiastky maštale často treba mazať vápnom.
Choré zviera na pašu alebo na spoločnú studňu
pustiť neslobodno.

Zvieratá treba pečlivo liečiť, papulu im každý
deň viackrát treba umyť liadkovou alebo octovou
vodou. Zvieratá ako len možno dobre chovajme
do nápoja dávajme im otruby. Jestli choroba
prejde aj na nohy, tak tie rany držme vždy
čisté, zviera nepresilujme, nezapriať ho,
lebo je to z jednej strany trýznenie zvierat,
ale nám zviera môže prísť aj o paprčky. Zvláste
sa ale pridržajme predpisov vrchnosti, lebo toto
je takrečeno jediný spôsob na udusenie nemoce.

POLITICKE CHYRY.

Nápady proti kresťanskej ľudovej strane.

Krajinskí vyslancovia liberálnej darebnej
práce minulý týždeň ustanovili si zas prázdniny
na niekoľko dní. Po tom ale ocelovanými silami
dali sa do ďalšieho pojednávania zákonného
návrhu o štátnom rozpočte. V zasadnutí 17.
marca vyslanec kresťanskej ľudovej strany sne

movej dr. Alexander Simonyi-Semadam v mene
ľudovej strany vyslovil sa proti tomuto návrhu
a Héderváryho vláde hlasoval nedôveru. Pone-
vác ale pri tomto spomenul, že zvláste potrebné
je, abo všetky kresťanské živly po celej krajine
spojenými silami spolupracovali, liberálne, ži-
dovské a slobodnomurárske noviny oborily sa
na kresťanskú ľudovú stranu a rozpisovali sa
o tom, že vraj spor a rozbroj panuje medzi
jej členami a že sa ide rozpadnúť. To všetko
sú pravda len hlúpe vymysleniny. Starí liberáli
padli a zanikne aj strana darebnej práce, pre-
žije ju ako mnohých jej nepriateľov kresťanská
ľudová strana.

Uhorský snem a talianské jubileum.

Taliani teraz vo veľkých rozmeroch sla-
via jubileum toho, že roku 1870. orabovali
pápeža o jeho majetky a založili kráľovstvo
spojených Talianov. Ponevác v Taliansku pa-
nújú teraz slobodní murári a títo veľkú moc majú
aj v Uhorsku, Berzeviczy predseda uhorského
snemu v zasadnutí 21. marca navrhol, aby ku
tomuto jubileumu aj uhorský parlament telegra-
fične pozdravil Taliansko. Proti tomuto návrhu
dôrazne vyslovila sa kresťanská ľudová strana.
Slobodní murári teda ich telegrafické pozdra-
venie na talianský parlament nemohli prijať
jedonhlasne. To je zas nové víťazstvo kresťan-
skej ľudovej strany.

BESEDNICA.

Vítanie nového duchovného.

Pavel *H. bošt ak*, roľník krivský, nasledujúce vítal
nového duchovného, Viktora *Millána*, ktorý dňa 28-ho
februára r. 1911. z fary Malolomnickej prišiel do obce
Krivá (orav. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus
Až na veky vekov Amen!

Ktož' môže vedieť, čo to za príčina
Musí to byť iste dosť vážna novina,
Že tento celý ľud tuto shromaždený,
Sbehnul sa dnešným dňom medzi ľarské steny.

Také čo zaiste u nás nebyvalo?
Tážiuce mé slovo odpovedalo:
Ach prišiel k nám farár z lomnickej fary!
Pýtam sa fa najprv, zdáliš si ty starý?

Odpoveď dostávam: že si ty dosť mladý,
Vek tvoj nečo vyše tridsiaty rok hľadá.
Toto mňa zaiste veľmi potešilo,
Tak že vo mne srdce skoro poskočilo.

Že sme my mladého farára dostali,
Lebo sme farníci takého žiadali;
Ktorý by nám slúžil tak, jako treba
A naše dušičky sprevádzal do neba.

Po druhé sa pýtam: Dlho-li tu bude?
Odpoveď dostávam, že o božskom súde
Všetci mne zaiste povedať neznajú,
Že je tento mladý, i tú nádej majú:

Že fa asnád Pán Boh tu pri nás zadrží,
Jak fa len tento ľud tu v Krivej nezmrzí;
Čoho tiež ja starec bôľne sa obávam,
Že sme neposlušní, i sám sa priznávam.

My sme fa nie hodní, že Boh fa poslal k nám,
Však ale keď tu budeš, zkusíš to i sám:
Že smé my zaiste ľudia krehkí, podlí
A teba sme fažko za pastiera hodní.

Kolkokrát si musíš lámať svoju hlavu,
Ako dobrý pastier na jakú že trávu
Vyhnať máš tvé ovce aby osov daly,
Ty kade rozkážeš, by fa poslúchaly.

Včul všetci farníci k tebe prichádzame
A ako prišlého farára vitame!
Salve náš pastieru! všetci fa vitame,
Za pána farára vďačne fa prijíame.

Všetci sme ti radi v tejto našej fare,
Eklesia, škola i všetko čo máme,
Nebo fa nám dalo, ako apoštola,
Že si prišiel ku nám, to je božská vôľa.

Ty si asnád vedel, že sme pod vrchami,
Že tiež i psoty mnoho medzi nami.
Horko-fažko my tu pšenicu sejeme,
Časmi i z ovesnej múky chlebič jieme.

Zvyklá strova naša je repa a kapusta
A časom striedave riedka múka i hustá.
Jestli tak i ty máš požiadavky skromné,
Bude i tvé srdce tu u nás spokojné.

Najbiednejší sice tento podjarný čas,
V ktorom si ty teraz zavítal tu u nás;
Ale len vytrvaj, kým by sa ohrialo,
Kým by teplé slnko zem trochu ohrialo.

Priroda ožila, vtáčky zaspievaly,
Nivy naše krásne v rúchu zeleňaly,
K tomu i vetriček teplý z hôľ i z hradu,
V ten čas sa ty neboj, nevude ti hladu.

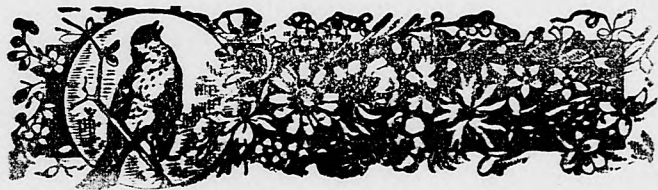
Len že je tá Krivá nie súca pre hostí,
A kto ich traktúva, dlhu sa nesproští.
Zbytočný hosť, Otče, nech že fa nelúbi,
A obzvlášte taký, ktorý rád vytrúbi.

Flašku vína, piva, vypije na dúsek.
Zie potom a stroví i pečienky kúsek.
A ten, čo viacej tú štedrosť by zkusoval,
Pristal by, čo by fa denne navštivoval.

Vína mu nedávaj, lež podej mu vody,
On zahasí žízeň, ty budeš bez škody,
Vždycky ti zlatý-dva do vrečka pribudne,
A takého hosťa návšteva ubudne.

Oznámi súdruhom, jak traktúvaš hostí,
Takých dotieravých svým jazykom zproští.
Ty sa od zbytočných zmätokv oslobodíš,
A svojmu úradu viacej času hodíš.

Tak milý pastieru žiadaš si ty nebe,
Toto my prajeme spolu všetci tebe!
Keď sa porúčame my tvoji farníci,
By sme boli niekdy i v nebi spolníci.

CHYRNÍK.

Meniny pápeža. Sv. Otec v sobotu 18. marca prijal deputácie pápežskej gardy, ktoré mu z príležitosti jeho menín vyslovily svoje blahoželanie. Potom prijal kollegium kardinálov. Kardinál Serafin Vanutelli, ktorý medzi kardinálmi dľa veku druhý, z príležitosti päťdesiateho výročitého dňa založenia základiny Peterských halierov odovzdal svätému otcovi dar základiny. Pápež ďakoval za dar a kardinálovi Vanutellimu vyslovil za prejavené city kardinálov vďaku. Svätý otec vo svojej odpovedi rozvinul, že tieto city jako liečivý balsam účinkujú naňho v týchto smutných časoch a skončil svoje sločá, že od Všemohúceho prosi pre cirkev v týchto krušných časoch vzlaštnu pomoc.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie 10. marca v kruhu sv. Imricha tunajších juristov držal prednášku o pravdomluvnosti sv. evangelií. — Dňa 16. marca osvieteuý pán biskup, župan Eduard Sziklay, dr. Melchior Takács praelát praemonstratenských kňazov a tunajší mešťa-

nosti Edmund Éder odcestovali do Budapešti, kde v ministerstve kultu účasť brali na porade, ktorá vydržiavaná bola v záležitosti III. university. Z tejto príležitosti ministromi kultu predostreli všetky vážne dôvody, ktoré vyžadujú, aby táto universita v Košiciach bola postavená.

Chýry zo Šáriša. Prešov: Jozef Taky, podžupan šárišskej stolice nasledovania hodné a chvalitebné nariadenie vydal, ktorý na území stolice zakazuje, mládež niže 15 rokov vodiť do krčiem a napájať liehovinou pálenkou. — V tunajšej raffinerii špiritusu knihvedúci úradník Imrich Molnár zpreneveril asi 100 tisíc korún a ufrkol zaiste do Ameriky.

Chýry zo Spiša. Lndislav Hertelendyi zať grófa Albina Csákyho a bývalý ablegát levočského okresu dňa 5. marca v 45. roku života svojho zomrel v Budapešti. — Osvietený pán biskup dr. Alexander Párvy dňa 6. marca k upotrebeniu morských kúpeľov odcestoval do Abbazie. — V Novej Vsi Jánová Weissová v opilom stave zpadla do mlynskeho potoka a utopila sa. Budme už raz ztriezliví! — Na podbradskom priemyselnom bále bolo 330 korún čistého osohu. — Na otrockej baňskej osade následkom nešťastia dňa 4. marca náhle zomrel haviar Alexander Lázár. — Novoveskí preparandisti dňa 4. marca sriadili veľmi vydarený koncert. — V Podolinci 66-ročný Jozef Macher obesil sa na vyšivacej mašine. Bože chráň každého od tak špatnej a nešťastlivej smrti. — Levočského podslúžneho Geyzu Kurovskyho náš hlavný župan preložil do Starej Lubovni. — Naša stolica má teraz 171.472 obyvateľov, pred 10 rokami mala 172.318. Novoveský katolícky kruh zo svojej ostatnej zábavy mal 355 korún čistého osohu, z toho sa obráti 50 kor. na odmenenie usilovných žiakov tamojšej katolíckej ľudovej školy: — Naše čarokrásne Vysoké Tatry navštívilo minulého roku 5000 cudzincov a z tých bolo 2900 Nemcov. Cudzozemsko k našej veľkej škode ešte málo pozná zriedkavú krásu prírodnú našich Tatier. Potrebný by bol väčší reklam a lacnejší život. Zároveň potrebné by boli popri maďarských i nemecké a poľské nápisy na miestnosťach a verejných cestách. — Mesto Nová Ves zdvihne 460 tisíc korunovú požičku na amortizáciu. Z tohoto obnosu upotrebi sa 80 tisíc na vystavenie obecnej ľudovej školy, 240 tisíc na nový vodovod, 20 tisíc na nadobudnutie vodného práva, 60 tisíc na kanalizovanie, osvetlenie a vydlaženie nových Ráthových ulíc a 20 tisíc korún na s tou požičkou spojené úradné útraty. — V Novej Vsi za mestského praveťára s 64 hlasmi vyvolili poprádskeho advokáta dra Bélu Forbergera. Jeho židovský protikandidát dostal 28 hlasov. — V Lubici na povzbudzovanie tamojšieho kanonika farára Jána Harencsára dňa 5. marca utvoril sa kresťanský potravný spolok. — V Nižnej Šumave za r. k. učiteľa vyvolili Lenarda Blchu zo Štrby a v Krigu Pavla Révayho. — Novoveskému r. k. učiteľovi Jakubovi Alexymu minister výučby na odmenenie jeho zásluh udelil 200 korún ročitého do-

platku. — V obci Kisistván (Dedinky) účinkujúceho učiteľa Štefana Korabeka vyvolili v oravskej Malatine za učiteľa. — V Popráde 9. marca v noci zadusil uhlíčný plyn Tereziu Burchard a jej sestru 14-ročnú Terku. V Krompachoch tiež tak náhlou a nenadálou smrťou skončil dňa 7. marca vnoci život svoj robotník Franc Boda so svojimi dvoma kamarátmi. — V Levoči sídliaca Spišská Sporiteľňa svojim účastinárom za minulý rok platí 17 a pol percenta.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Osvietený pán biskup rábsky gróf M. Széchenyi na opravenie kostola obce Tömörkény daroval 2000 korún. — Jeho em. kardinál knieža primas Klaudius Vaszary krajinskému katolíckemu Pázmáňskému spolku daroval 1000 korún. — Vacovský biskup gróf Karol Csáky na vnútorné sriadenie kostola obce Pestujhej daroval 500 korún.

Prefajčené milliony. V našej krajine minulého roku minulo sa 29.081 killogrammov šnupavého dohánu, predalo sa fajkového dohánu 591,019.184 paklikov. Cigár vyfajčilo sa 583,649.086 kusov a cigaretli 2347 millionov 664.114 kusov. Za dohán, cgare a cigaretle prijal v lani štát 144,750.137 korún, teda o sedem percentov viac ako roku 1909.

Spolok Svätého Štefana (Szent-István-Társulat), ktorý je podobný nášmu slovenskému spolku «Spolok sv. Vojtecha», ma teraz už 20 tisíc podporujúceich údov.

Veľká Praha. Od viacej rokov fahajúca sa záležitosť pripojenia vonkajších predmestí ku Prahe konečne minulý týždeň na zasadnutí mestskej rady odobrením patričných smlúv bola rozriešená. Praha posiaľ mala 8 okresov a teraz sa ešte 8 okresov pripojilo ku nej. Počet obyvateľstva posavadných 8 okresov Prahy činil 219.553 duší, teraz pripojených 8 okresov počítuje 229.240 obyvateľov a tak počet obyvateľstva veľkej Prahy bude činiť 448.793 duší. Kráľ. Vinohrady, ktoré majú 75.000 obyvateľov, pre hospodárske, politické a finančné príčiny nepripojily sa ku Prahe.

Príkladné nariadenie. Podžupan stolice šárišskej Jozef Taky zakázal deťom niže 15 rokov navštevovať miestnosti na zabávanie a piť liehové nápoje vo verejných miestach. Zároveň v tejto záležitosti upravil na podriadené administratívne vrchnosti obežník, v ktorom nakladá obecním a okresným notárom, aby chodenie detí v spoločnosti opilcov prekazily. Obežník v každej krčme treba vyvesiť a tých, čo sa proti nemu previnia, treba naskutku oznámiť hlavným slúžnym. Podžupan súčasne i žandárom nariadil, aby prísne dozerali na prevedenie nariadenia. Hlavní slúžnovci o svojich zkušenosťach v tomto ohľade každoročne do 15. januára musia podžupanskému úradu zprávu podať.

**Zadovažujte predplatiteľov pre
«Krestan»-a!**

DOPISY.

Kézmarsky okres (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Pekne prosím, ráčte uverejniť týchto pár riadkov v našom obľúbenom «Kreštan»-e.

Počet obyvateľov v tomto slúžnovskom okrese nachádzajúcich sa obcí je nasledovný. Prvé číslo ukáže nám obyvateľstvo pred 10 rokami a druhé zas počet terajších obyvateľov.

Bušovce 503—438, Dursno 603—636, Vyšná Lesna 591—566, Hollólmnica 577—535, Hunsdorf 1185—1266, Žákovec 578—596, Javorina 257—392, Veľká Lomnica 1207—1320, Križová Ves 498—583, Malý Slavkov 368—454, Krig 251—178, Landek 1857—1083, Majerky 387—386, Maldur 668—596, Tvarožna 779—803, Strážky 471—491, Rokusy 682—660, Viborna 482—455, Hodermarok 721—603, Jurske 337—309, Slovenská Ves 1001—951, Toporec 1037—818, Žďjár 1417—1115.

V mestách so sriadeným magistrátom počet obyvateľstva nasledovne stojí: Kézmárok 5606—6236, Lubic 2803—2778 a Spišská Bela 2623—2885.

Statistikár.

***

Z lubovenského volebného okresu (Spiš.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctihodný Pán Redaktor!

Ráčte prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kreštan»-e.

Dľa nariadenia patričnej vrchnosti popis voličov hotový má byť do 5. apríla. V Magure s tým popisom poverení sú: Peter Kravec dekan-farár hanušovský, dr. Koloman Winkler pravotár starovesský a Julius Rác farár nedecký ako riadni členovia, Franc Klein farár richvaldský, Arpad Bugsch notár lipnický a dr. Andor Klein advokát starovesský ako náhradníci.

V lubovenskom okolí popisujúceho výboru riadnymi údami sú: Franc Prokopovič notár z Gňazd, Jozef Sza-

dovszkz rychtár podolinský a Franc Purcz farár novolubovenský; náhradnými členami sú: Ján Sterbák farár hobgardský, Jozef Bisz notár jarembinský a Rudolf Flirst notár ružbachský.

Dajme pozor, aby sme volebného práva ani len z omylu neboli pozbavení!

S kresťansko-ludovým pozdravom

Bedlivý ľudák.

***

Z lubovenského okolia (Spiš)

Pochválen Pán Ježiš Kristus.

Ctený Pán Redaktor!

Ráčte prosím uverejniť tieto riadky v našom milom «Kreštan»-e.

V obciach lubovenského slúžnovského okresu počet obyvateľov je nasledujúci. Prvé číslo označuje počet obyvateľov pred 10 rokami a druhé zas ukazuje nám koľko je teraz dľa najnovšieho popisu.

Stará Lubovňa 1977—1831, Gňazdy 1110—1179, Veľký Sulín 713—607, Podolinec 1760—1495, Jarembina 1248—1154, Littmanova 983—869, Kamjonka 1373—1216, Lackova 404—366, Forbasy 338—314, Kolačkova 648—570, Hobgard 338—314, Jakubjany 2487—1805, Nová Lubovňa 969—903, Nízné Ružbachy 725—730, Malá Lomnica 843—701, Krempachy (Lublókorompa 236—191, Pilhov 515—479, Mníšky 502—389, Sádek 300—237. Granastov 458—430.

S kresťanským pozdravom

Pozorovateľ.

Rozmary a Žarty.

Žid a dedinčan. Žid chcel raz na jarmaku predat dedinčanovi koňa slepého, kulhavého i bez jazyka.

— Jako ho mám kúpiť — povie dedinčan — keď je slepý.

— Nuž, však on čítať nebude!

— Ale keď je on i kulhavý.

— Čo to škodí! Vsať on ku vojsku nepjde.

— Veď on ešte ani jazyka nemá.

— A či je on advokát? Načo mu jazyk!

Osožné a chytré prevedenie parcellovania.

«A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» «Krajinský gruntovno-úverkový ústav» do obchodného oboru svojho prevzal provauzovanie parcellovania a ku tomuto cieľu udeľovanie požičiek. Ciele ústavu tohoto vytvárajú úžerníctvo každého druhu, preto on sám nekupuje majetky ku parcellovaniu, lež na žiadosť prevezme za miernu odmenu unovania úplné prevedenie parcellovania (rozumie sa prácami právnymi, mernickými a v gruntovných knihách) a k tomuto cieľu vyšle na miesto svojho splnomocneného človeka, ktorý sa o prevedenie všetkých prác miestnym požiadavkam zodpovedne. Ku cieľom parcellovania ústav ochotne povoluje požičku pri výhodných podmienkach, o com vysvetlenie, prospekt, hlavná správa (Budapešť, V. kerület Géza-utca 2. szám) na žiadosť ochotne odosiela. — Výhody spoluúčinkovania ústavu sú: 1. Lacné prevedenie parcellovania. 2. Ústav nerobiac nároky na podiel osohu. 3. Kupec v tej cene dostane pozemky, v akej ich majiteľ odpredá. 4. Kupec a odpredavateľ sa pozbavia sa všetkých starostí parcellovania. 5. Spoločná zodpovednosť je vytvorená. 6. Všetky útraty dávajú sa popredku. — Zvláštné výhody ústavom povolenej požičky ku parcellovaniu: 1. Pripadný diel podlžnosti spláca sa pozadne. 2. Požičky sa počnú už od 300 orún. 3. Požička vypláca sa celkom v hotových peniazoch. 4. Listina verejného notára nenie potrebná, potrebuje sa len la né uhodnovenie notárske. Ústav požičku vypovedať nemôže.

Kedy príde pán domov? — Či je pán urodzený doma?

— Nie je doma, prosím!

— Kedy zvykol prísť domov?

— Obyčajne v neistom čase zvykol prísť domov, ale dnes si tak myslím, že niečo skor príde domov, ako obyčajne.

*

Má sa za čo hnevať. — Prečo sa Marienka tak veľmi hnevá na Rybára?

— Pýtal ju za ženu, ale mu odpovedala, že môže byť len jeho sestrou a aby sa usiloval zabudnúť na ňu.

— No a Rybár?

— Tak urobil.

*

Potecha. Izák sa chcel dať pokrstiť, ide teda k rabinovi a povie mu:

— Pán raby, ja by som sa chcel dať pokrstiť,

— Pre Boha, Izáku, keby to tvoj mrtvý otec vedel, ešte áy sa v hrobe obrátil.

— No, nech sa obráti, za osem dní sa môj brat dá pokrstiť, to sa znovu obráti a potom zase rovno bude ležať,

*

Chlapec (plačúc): Akokoľvek robím, vše je nie dobre. Vše dostanem bitku. Otec ma bije, keď zodrem podešvy na čížmoch a matka, keď sa na hlavu postavím.

*

Komu mám teda k vôli urobiť?

Pravda. — Medzi dvoma somármi, ktorý je múdrejší?

— Vždy menší.

— Prečo?

— Lebo druhý je väčším somárom.

Spisy redakciou odporúčané.

Utešená knižočka 60 strán obsahujúca, ktorej nápis zneje: «Deň prvého prijímania a návod ku dobrej spovedi», vyšla z pera dra Jozefa Janda (Nytraperesz-lény). Cena 10 hal. Nadovšetko teraz pred Velkou Nocou, keď sa deti pripravujú ku sviatosťam pokania a oltárnej, odporúčame ju katechetom, učiteľom rodičom. Po dokonáalom návode ku dobrej spovedi podáva pôvodca 20 utešených dejín a či udalosti, v ktorých jakoby prstom bolo ukazané požehnanie dobrého prijímania a kliatba svätokrádežného prijímania. Žiadne školské dieťa by nemalo byť bez tejto neoceniteľnej knižočky, ktorá je povolaná prekaziť nejednu svätokrádežnú spoveď a nehodné prijímanie. Úplnou dôraznosťou a horúcou láskou ku dieťkam prosíme o rozšírovanie tejto znamenitej knižočky. *Jozef Koník*, produčiteľ.

Nech vám slúži na známosť,

že proti nátehe, zachrypnutiu a zašlajmovaniu zvlášte výtečný liek je Fellerov Elsaľuid. Ktokoľvek trpí na bolenie prs a hrdla liek tento utišuje kašeľ a obcerstvuje trpiaceho. Tucet nápróbu 5 korún, dva tucty 8 kor. 60 hal. posíela franko lekárnik Feller Stubica, Kostolná-ulica č. 18. (záhr. stol.)

Tretí sošit príslušných spisov členovstva Jednoty Katolíckeho Eudu zvlášte poučného a zanimavého obsahu opustil tlač a rozposíela sa všetkým členom, čo svoje poplatky usporiadali.

«**Nábožné vzdychy ku sv. Jozefovi**» rečennú modliacu knižku ešte vždy dostať za 2 koronu u dra Jozefa Janda v Nytraperesz-lény. Zvlášte v marci by sa mal z nej modliť každý horlivý ctiteľ Pestúná Ježišovho.

Udržanie liehvy v dobrom zdraví muoho starosti zapríčiňuje hospodárom, preto odporúča sa. aby stále v domácnosti mal Fellerov chýrny krmný prach s ochrannou známkou Elsa, bo pri tohože upotrebovaní kone jeho budú ohnivé, hydina mu ostane zdravá, ošípané mu ztučnejú a kravy dobre budú dojiť, keď ku krmu každý deň primieša Fellerovho krmného Elsa prachu, ktorý zväčšuje chuť k žraniu, posilňuje žalúdok zvierata, hati klanie a chráni liehvu pred úpadom. 5 škatuliek 5 korún. V pôvodnej jakosti k dostaniu u lekárnik V. Eugen Feller, Stubica, Kostolná ulica číslo 18. (Zahreb. stol.)

K našemu vyobrazeniu.

A Lassoni a Paula M. francúzski vetroplavci nedávno medzi Parížom a Brüsselom zdvihli sa do povetria. Len skoro ale z výšky 150 metrov spadli na zem. Horný obraz predstavuje ich ak letia v povetří, na dolnom obraze ale spatrujeme ich dolámaný stroj.

Vyzvanie k predplateniu.

Predplatná cena:

na celý rok ... .. 4 koruny,

na pol roka ... .. 2 koruny,

na štvrt roka ... .. 1 koruna.

Do Pruska: na celý rok 6 korún.

Do Ameriky: Na celý rok 8 korún.

Administrácia Krestana.

Odkazy redakcie.

A. B. P. List sa opozdil. Preto len v terajšom čísle.

I. K. Sz. Všetko príde rad-radom. Prosíme o trpezlivosť.

H. L. F. Sz. Dostali sme. Aknáhle možno uverejníme.

S. K. K. Prosíme o pokračovanie.

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 17. marca.

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	23:05—24:05
» stolnobelohradská, nová...	«	22:90—23:85
» peštianska, nová	«	23:00—23:95
« banátska, nová...	«	22:90—23:90
Raž prvotriedna	«	16:20—16:30
« druhotriedna	«	16:05—16:15
Jačmeň nový, prvotriedny	«	16:50—17:00
Ovos prvotriedny	«	17:50—18:00
« druhotriedny	«	17:10—17:40
Kukurica	«	11:60—12:00

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	18:10	17:60	17:10	16:50	16:10	15:40	14:70
	č.	7	7½	8			
K.	13:90	11:90	7:20				

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Otruby drobné	kor.	9:50—9:15
« hrubé	«	9:10—9:40
Fazula veľká biela	«	20:00—21:00
Fazula strakavá	«	23:00—24:00
Šošovica čistá	«	25:00—36:00
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	5:00—5:20
« « ružové	«	5:40—5:60
« « žlté	«	6:80—7:00
Proso	«	.....
Datelinové sáme, červená datelina	kor.	166:00—172:00
« « lucerna	«	146:00—190:00
Mak	kor.	66:00—70:00
Hrach nelúpaný, čistý	«	27:00—28:00
« lúpaný	«	46:00—55:00
Rasca (kmín)	«	68:00—.....
Konopné sáme	«	22:00—23:00

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapeštianska	kor.	162:00—163:00
« « vidiecka	«	.....
Slanina mestská 4-kusová	«	146:00—147:00
« « 3-kusová	«	150:00—151:00

Verte že slanovinový lieh sily

kráľom je slanovinových liehov!
za 6 korún franko posiela 3 veľké alebo 6 stredných flašiek

„KOSMOS“ - LABORATORIUM, Győr, Baross-ut.

PODIVNE LACNÉ PLOTY!

Domáce dôroby!

Zriedkavej jakosti.

Veľmi ľahko k upotrebeniu.

Nepočetné listy uznania dokazujú patentovaného

Hungária-pletiva z drótu

nedostížiteľnú zvláštnosť.

Dôrob z cinkovaného drótu. — Zabarviť netreba.
Cena štvorcovho metra od 30 hal. vyšej.

K objednaníu u vylučného dorabateľa:

Alexander Haidekker

Dielňa pletiva a plotov z drótu

Budapest, VIII., Űllői-ut 48/60. sz.

Výhodná, správna a rýchla výsluha. Obrázkový cenník franko zdarma.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lacne perie na postel!

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 korúny 40 hal.; prima polbiele 2 korúny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri oblednaní 5 kg. franko. —

Hotové postele z hustej tkaniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý 60 cm široký, naplnený novým, sivým, veľmi tvrdým mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 13 K, 14:70 K, 17:80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4:50 K, 5 K, 5:20 K, 5:70. Spodné periny z pevného vrážkovaného grádlu 180 cm. dlhé, 118 cm. široké 12:80, 14:80 K. Vývoz s postovou dobierkou od 12 K poštú franko. Výmena alebo návrat dovolené.

Za nezopovedné navrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

ZRIEDKA

sa vám naskytne takáto príležitosť!

Fabrika, ktorú zničil požiar, poverila ma direktne odpredať svoj zachránený tovar, a sice mnoho tisíc prekrásnych ťažkých

flanellových prikrývadiel,

najnovších vzorov a v módných farbách, ktoré majú len ledva znateľné vodové šplahy. Tieto pokrývadlá upotrebité v každej lepšej domácnosti ku pokrývaniu postiel i osôb, — sú veľmi jemné, teplé a mocné, asi 190 cm. dlhé, 135 cm široké. Zasielam na dobierku 3 skvostné, veľmi jemné flanellové pokrývadlá za **9 korún** vo všetkých módných farbách a vzoroch; 4 kusy do hospodárstva za **10 korún**.

Každý čitateľ tohoto oznamu nech objedná v dôvere. Môžem vás uistiť, že každý bude spokojný so zásielkou.

OTTO BEKERA

c. k. finančný hlav. dozorca, u miru

v Náchode (Čechy).

Pozvanie.

Gombášsky kr. potravný spolok dňa 25. marca b. r. o 4. hodine popoludní v gomb. rk. II. škole bude

riadne valné shromaždenie

vydržiať, ku ktorému údovia sa povolávajú.

PREDMETY :

1. Volba predsedu valného shromaždenia a dvoch uhoďnoverňujúcich zapisnícu.
2. Oznam správy a dozorstva o výsledku obchodu, predstretie vážky a udobrenie tejže.
3. Volba dozorstva.
4. Rozdelenie čistého osahu.
5. Návrhy, ktoré u predsedu oznámil sa majú.

Správa.

Od desaťročia
upotrebuje sa s mimoriadnym
úspechom nie z vnútra, lež
zvonku proti lámke a
pakostnici
KRIEGNER-a

REPARATOR

Prevysťuje
všetky iné lieky
proti kľaniu, lupaniu,
boleniu drieka a kosti
atď. Cena malej flašky 1 K.
veľkej flašky 2 kor. K dostaniu
v každej lekárni. — Poštou
každodenne rozposiela Kriegner
lekáreň Budapest, Kalvin-tér

Lacné česke perie!

5 kilo nové
tmavé driapané
9.60 K, lepšie
12 korún, Biele
mäkké, jak pá-
per 18 K, 24 K.
Biele ako snah
mäkké jak pá-
per, drapané 30,
38, 42 K. — **Hotové posteľe.**
Z červeného činovatu 1 dobre
naplnená perina, alebo 1 zpodná
perina 180 cm. dlhá 116 cm. ši-
roká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—
2 metre dlhá, 140 cm., široká K
18.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška
80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—,
3.50, 4.—, 99 cm. dlhá, 70 cm.
široká K 4.50, a 5.50. Krom toho
shotovujeme vo veľkosti dla vdie.
Trojdiťovú srstennú matrac na
jednu postel K 27.— lepšej ja-
kovosti K 33. Zasielky vyše
10 korún franko s poštovou do-
biarkou. Výmena a navrátenie
dovoluje sa pri náhrade porta.
Benedikt Sachsel, Lobes 135.
pri Pilsen (Čechy).

Do svojho Sanatoria

na očné nemoce

v Illave, Trenčianska st.

prijmem chorých na oči
obojeho pohlavia. Moderné
liečenie, dobré celé zaopa-
trenie, pečlivá opatera pod
mojím dozorstvom za
mierny plat.

Dr. Simon Pollacsek
hlavný lekár.

Rozumného partiera

k sviňám pánstvo potre-
buje. Komu sa páči, nech
sa hlási u panského úrad-
níka Vágszabolcs, stolica
Trenčianska.

Pozvanie**na XII. valné shromaždenie**

pobedimského gazdovského potravného a úverkového
spolku dňa 2. apríla v Pobedime v miestnosťach
kath. kruhu o 4. hodinách odpoľudňa vydržiať sa
majúceho, na ktoré údovia úctive sa povolávajú.

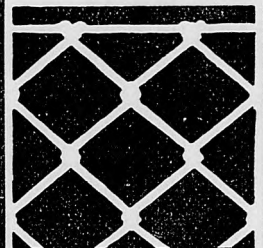
PREDMET :

1. Zpráva správy, predloženie súvahy a účtov roku 1910.
  2. Zpráva dozorného výboru o preskumaní záverečných účtov.
  3. Výrok o rozdelení čistého zisku.
  4. Udelenie absolutoriauma pre správu a dozorný výbor.
  5. Volba troch nových dozorníkov.
  6. P. nekudné návrhy.
- Pobedim, dňa 21. marca 1911.

Správa spolku.

Drótené-ploty

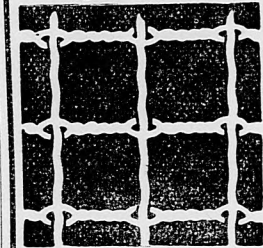
pre vinohradníkov, dochova-
vateľov drúbeže, zahradní-
kov a ku iným cieľom. Z
nižšie udaných pleteníň bárs-
ktorá s dierkami asi 50 mm.
z cinkovaného drótu košťuje.

**Povodná mašinová
pleténina.**

□-meter

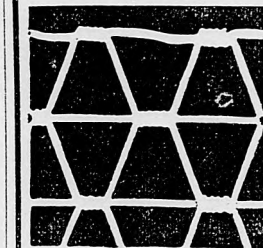
1-2 mm. hrubého drótu 55 h.
1-4 " " " " 65 "
1-6 " " " " 85 "
1-8 " " " " 95 "
2-0 " " " " 110 "
2-2 " " " " 125 "
2-5 " " " " 140 "
2-8 " " " " 170 "
3-1 " " " " 200 "
3-4 " " " " 220 "

s dróťovým rámom a s ná-
strojnými k upevneniu potreb-
nými.

Hungária pleténina.

□-meter

1-0 mm. hrubého drótu 30 h.
1-2 " " " " 40 "
1-4 " " " " 50 "
1-6 " " " " 60 "
1-8 " " " " 70 "
2-0 " " " " 80 "
2-2 " " " " 94 "
2-5 " " " " 112 "
2-8 " " " " 132 "

Delta pleténina.

□-meter

12/14 č. hrubosti 50 h.
14/16 " " " " 62 "
16/18 " " " " 80 "
18/20 " " " " 100 "

Stála zásoba :

Odoslanie bezodkladne!
Cinkovaný trňový drôt s
duplovanými klincami 6 cm.
hustý cena 1 metra 6 hal.
100 metr. 5-50 K, 1000 metr.
46 K.

Michal Stadler

fabrika na sťatá, drótených
pleteníň a plotov
Bpest, VI./k., Váci-körut 46.
Cenník fr nko.

BOROLIN slanovinový lieh**Nedostiziteľný domáci**

liek k vyliečeniu neduhov zapríčinených prechladnutím,
ako su reuma, pakostnica, zapálenie svalov, žaby atd.

Cena :

Malá flaška	2.— kor.
Veľká flaška	2.50 "
Flaška na prábu	1.20 "

Dorábaju Dr. R. Borovszky a K. Borovszky
Budapest, II., Margit-rakpart 47. K.

Všade k dostaniu.

Rušeň!

!!! S 18 prvými vyznačeniami !!!

Ludvik Kállai motor dielňa

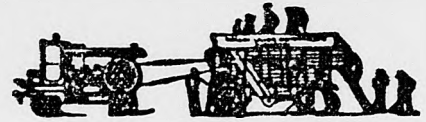
Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám.

Odporuča najvrelaj Ludvika Kállai

elektrické benzínokomobil stroje kumlatbe

s dvojím vystrojením ku čisteniu.

!! Plná záruka za viborné mlatenie !!

!!! Jedina novota !!!

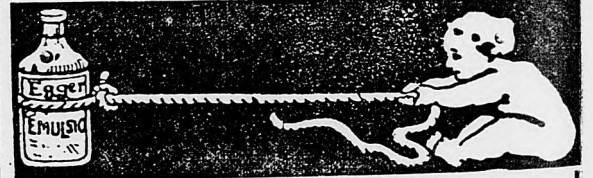
!!! Najjednoduchší a najdokonalejší mlátebný stroj prítomnosti !!!
Bez strojnika lahko k vedeniu bár ktorým gázdom aj medzi
domami slamou krytými.

Osobitná trieda pre stroje poľného hospodárstva ako :
parostroje, mlyny, rajtare, stroje k mlateniu a ku siatu atd.

Ludvika Kállai ktoré sa v našej vlasti
najlepšie podarili.
Cenník s obrazmi na žiadosť zdarma a franko.

Rušeň!

Slabé dieťa tlstne
Slabé dieťa svalnatie
Slabé dieťa kostnatie
Slabé dieťa pevnie

jestli pečlivá matka, nemocou zoslabenému dieťaťu
užívať dá norvejským rybáckom olejom miešanú a
ochrannou známku opatrenú

pravú „Egger“-Emulsiu

ktorá soslňuje kosti a prispieva ku tvoreniu
svalov. Tento rybácký olej následkom nedostatok-
ného vývinu zkrpatelého deti ako aj zoslábnutí,
málokrvní, dospelí ochotne užívajú, bo chuť a vôňa
tohoto lieku neupominajú na rybácký olej.

K dostaniu v každej lekárni.

Cena pôvodnej flašky 2 kor.

Tri flašky za šest korún, pri poprednom do-
ručení peňazi posielala franko.

Nádor lekáreň, Budapest, VI., Váci-körut 17.